

Stručný postup založení a provozování prádelny a čistírny oděvů a textilu *

Forma podnikání obecně

Pro účely tohoto postupu, který má vést k podnikání v oboru provozování prádelny a čistírny oděvů a textilu se zaměříme na způsoby podnikání buď jako:

- a) fyzická osoba samostatně výdělečně činná, nebo
- b) obchodní korporace, zejména společnost s ručením omezeným (s.r.o.) a akciová společnost (a.s.)

Podnikání ve formě právnické osoby - korporace

Právní úprava korporací dle právních předpisů České republiky je obsažena zejména v těchto předpisech

- zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (§§ 118–302),
- zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev, ve znění pozdějších předpisů.

Z hlediska omezení finančních rizik spojených s podnikáním doporučujeme podnikání ve formě právnické osoby, které omezuje míru, v jaké osoby společníků ručí za závazky, které by případně nebyly schopny v rámci své činnosti plnit.

Tuto výhodu nemá veřejná obchodní společnost, kde společníci ručí za dluhy společnosti společně a nerozdílně (obdobně jako fyzická osoba celým svým majetkem). Do značné míry tuto výhodu nemá ani komanditní společnost, kdy společníky této společnosti jsou komanditista, společník s povinností složit základní vklad, a komplementář, společník, který nemusí vkládat žádný finanční obnos do společnosti, ale zato ručí za dluhy společnosti celým svým majetkem.

Z hlediska praktického i z hlediska omezení výše uvedených rizik tak lze jako doporučenou formou podnikání uvést **společnost s ručením omezeným nebo akciovou společnost**, jejichž postup k založení a provozování je následně stručně rozveden.

Rozdíly v podnikání mezi fyzickou osobou a právnickou osobou jsou i ve způsobu odvádění daní a výši míry zdanění.

Tento postup daňovou problematiku založení a provozování prádelny a čistírny oděvů nezahrnuje a jeho autoři doporučují v tomto ohledu kontaktovat daňového poradce.

Založení společnosti s ručením omezeným

Společnost s ručením omezeným může založit fyzická i právnická osoba nebo fyzické i právnické osoby, a to jak osoby české, tak i zahraniční.

Vznik a fungování společnosti s ručením omezeným upravuje především

- zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, ve znění pozdějších předpisů, hlava IV, ustanovení § 132 a násl.

Založení jednou osobou – ustavujícím dokumentem je **zakladatelská listina**.

Založení více společníky – ustavujícím dokumentem je **společenská smlouva**.

Zakladatelský dokument musí ze zákona obsahovat:

- název společnosti (tzv. firma) - nesmí se shodovat a ani být podobný názvu právnické osoby již existující),
- předmět podnikání nebo činnosti společnosti,
- určení společníků uvedením jména a bydliště nebo sídla,
- označení podílů, může-li společník vlastnit více podílů, a název druhu podílu a práva a povinnosti s ním spojené, upravuje-li společenská smlouva více druhů podílů,
- výši vkladu nebo vkladů připadajících na podíl nebo podíly – minimální výše vkladu je 1 Kč,
- výši základního kapitálu,
- počet jednatelů a způsob jejich jednání za společnost,
- vkladovou povinnost zakladatelů, včetně lhůty pro její splnění,
- údaj o tom, koho zakladatelé určují jednatelem nebo jednatelem, popřípadě členy jiných volených orgánů společnosti,
- určení správce vkladů a
- u nepeněžitého vkladu jeho popis, jeho ocenění, částku, kterou se započítává na emisní kurs, a určení osoby znalce, který provedl ocenění nepeněžitého vkladu.
- sídlo společnosti,

V obou případech (u zakladatelské listiny i u společenské smlouvy) je nutné založit společnost s ručením omezeným u notáře. Je možné se s notářem dohodnout, že po předložení potřebných dokumentů provede přímý zápis do obchodního rejstříku.

Kroky, údaje a dokumenty, které je vhodné mít společníkem provedené, připravené a odsouhlasené již **před založením společnosti** s ručením omezeným u notáře:

- obsah společenské smlouvy nebo zakladatelské listiny (viz výše),
- doklad o právním titulu užívání nemovitosti, ve které se bude nacházet sídlo společnosti (výpis z katastru nemovitostí – tento je možné získat u notáře, nájemní smlouva, souhlas vlastníka nemovitosti se sídlem společnosti)
- doložení bezúhonnosti jednatele (výpis z rejstříku trestů – tento je možné získat u notáře),
- čestné prohlášení správce vkladu o tom, že převzal vkladovou povinnost,
- čestná prohlášení a podpisové vzory budoucích jednatelů.

Po založení společnosti u notáře následuje:

- založení účtu v bance na složení základního kapitálu (založení účtu se nevyžaduje u základního kapitálu do 20.000 Kč včetně); správce vkladu určený společenskou smlouvou předloží bance notářský zápis, založí u banky zvláštní účet pro splacení základního kapitálu a obdrží od banky písemné prohlášení o splacení vkladu; **po zápisu společnosti do obchodního rejstříku je možné základní kapitál využít pro účely společnosti,**
- ohlášení živnosti na živnostenském úřadě, případně požádání o udělení koncese. Společnost s ručením omezeným může být založena i jen ke správě vlastního majetku, v takovém případě se nevyžaduje ohlášení živnosti. V případě volné živnosti nestačí předmět podnikání pouze uvést jako: „Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“, ale je nutné vybrat konkrétní obory činností podle [přílohy č. 4](#) zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). Činnost prádelny a čistírny představuje řemeslnou živnost (viz Kapitola „Živnostenské oprávnění pro činnost prádelny a čistírny oděvů“).
- do 15 dnů od zápisu do obchodního rejstříku se musí nově vzniklá společnost zaregistrovat na finančním úřadu,
- zápis do evidence skutečných majitelů. Zápis se automaticky propíše podle velikosti podílů, ve složitějších situacích ale může být předmětem separátního zápisu,
- sjednání smlouvy o výkonu funkce, jinak je funkce jednatele bezúplatná (smlouva musí být schválena valnou hromadou).

Založení akciové společnosti

Akciovou společnost může založit fyzická i právnická osoba nebo fyzické i právnické osoby, a to jak osoby české, tak i zahraniční.

Vznik a fungování akciové společnosti upravuje především

- zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, ve znění pozdějších předpisů, hlava V, § 243 a násl.

Zakladatelským dokumentem jsou **stanovy**. Ten, kdo stanovy přijal a podílí se na úpisu akcií, je zakladatel.

Stanovy musí ze zákona (§ 250 odst. 2 zákona o obchodních korporacích) obsahovat:

- a) název společnosti (tzv. firma) – nesmí se shodovat a ani být podobný názvu právnické osoby již existující a předmět podnikání nebo činnosti společnosti,
- b) výši základního kapitálu - **minimální přípustná výše základního kapitálu akciové společnost je 2 000 000 Kč nebo 80 000 eur (pokud a. s. vede podle zvláštního zákona účetnictví v eurech, může vyjádřit i výši základního kapitálu v eurech), založení a. s. je účinné, splatil-li každý zakladatel případné emisní ážio a v souhrnu alespoň 30 % jmenovité hodnoty upsaných akcií ve lhůtě určené ve stanovách a na účet banky zřízený správcem vkladu, nejpozději však do okamžiku podání návrhu na zápis společnosti do obchodního rejstříku,**
- c) počet akcií, jejich jmenovitou hodnotu, formu, zda jsou listinné nebo zaknihované, popřípadě údaj o omezení převoditelnosti akcií, popřípadě údaj, zda jsou listinné akcie imobilizovány - akcie na majitele mohou být v současné době vydány jen jako zaknihované nebo imobilizované (tj. v úschově),
- d) mají-li být vydány akcie různých druhů, jejich název a popis práv s nimi spojených,
- e) počet hlasů spojených s jednou akcií, celkový počet hlasů ve společnosti a způsob hlasování na valné hromadě; mají-li být vydány akcie o různé jmenovité hodnotě, obsahují stanovy také počet hlasů vztahujících se k té které výši jmenovité hodnoty akcií a mají-li být vydány akcie bez hlasovacího práva, obsahují stanovy i počet hlasů spojených s jednou akcií pro případ, že vlastník této akcie může hlasovat na valné hromadě,
- f) údaj o tom, který ze systémů vnitřní struktury společnosti byl zvolen, a
- g) jiné údaje, stanoví-li tak tento zákon – například povinnost uvést do stanov, je-li některým osobám, jež se zúčastnily založení společnosti, poskytnuta zvláštní výhoda.

Stanovy musí ze zákona (§ 250 odst. 3 zákona o obchodních korporacích) také obsahovat:

- a) údaje o tom, kolik akcií, který zakladatel upisuje, za jaký emisní kurs, způsob a lhůtu pro splácení emisního kursu a jakým vkladem bude emisní kurs splacen,
- b) v jaké výši musí být splacen základní kapitál k okamžiku vzniku společnosti,
- c) tehdy, bude-li emisní kurs akcií plněn nepeněžitými vklady, jméno vkladatele, popis nepeněžitých vkladů, jakož i údaje o akciích, které budou za tento nepeněžitý vklad vydány, uvedené v odstavci 2 písm. c) (počet akcií, jejich jmenovitou hodnotu, formu, zda jsou listinné nebo zaknihované, popřípadě údaj o omezení převoditelnosti akcií, popřípadě údaj, zda jsou listinné akcie imobilizovány) a d) (mají-li být vydány akcie různých druhů, jejich název a popis práv s nimi spojených), a určení znalce, který provedl ocenění nepeněžitého vkladu,
- d) určení ceny nepeněžitých vkladů při založení společnosti,
- e) alespoň přibližnou výši nákladů, které v souvislosti se založením společnosti vzniknou,
- f) údaj o tom, koho zakladatelé určují členy orgánů společnosti,

- g) určení správce vkladů – může jím být jak osoba fyzická, tak právnická. Správcem vkladu může být zakladatel, osoba stojící mimo zakládanou společnost nebo banka a
- h) tehdy, mají-li být vydány akcie zaknihované akcie, čísla majetkových účtů, na které mají být zaknihované akcie vydány.

Tyto údaje lze po vzniku společnosti a po splnění vkladové povinnosti ze stanov vypustit. Stanovy mohou svěřit toto rozhodnutí do působnosti představenstva nebo správní rady. Uvedené rozhodnutí se nepovažuje za rozhodnutí o změně stanov.

Kroky, údaje a dokumenty, které je vhodné mít zakladatelem/zakladateli provedené, připravené a odsouhlasené již **před založením akciové společnosti** u notáře:

- obsah stanov (viz výše), doklad o právním titulu užívání nemovitosti, ve které se bude nacházet sídlo společnosti (výpis z katastru nemovitostí – je možné získat u notáře, souhlas vlastníka nemovitosti se sídlem společnosti),
- rozhodnutí o systému vedení společnosti – zákon o obchodních korporacích rozeznává dva základní typy akciových společností z hlediska jejich vedoucích orgánů, a to dualistický systém a systém monistický
 - o Dualistický systém – společnost má představenstvo (neurčí-li stanovy jinak, má představenstvo 3 členy a funkční období 3 roky) a dozorčí radu (neurčí-li stanovy jinak, má dozorčí rada 3 členy a funkční období 3 roky), člen dozorčí rady nesmí být současně členem představenstva,
 - o Monistický systém – statutární orgánem je správní rada, neurčí-li stanovy jinak má 3 členy s 3letým funkčním obdobím,
- čestné prohlášení správce vkladu o tom, že převzal vkladovou povinnost,
- čestná prohlášení a podpisové vzory členů statutárních orgánů.

Po založení společnosti u notáře následuje:

- založení účtu v bance na složení základního kapitálu a složení finančních prostředků na tento účet; **po zápisu společnosti do obchodního rejstříku je možné základní kapitál využít pro účely společnosti,**
- ohlášení živnosti na živnostenském úřadě, případně požádání o udělení koncese; akciová společnost může být založena i jen ke správě vlastního majetku, v takovém případě se nevyžaduje ohlášení živnosti. V případě volné živnosti nestačí předmět podnikání pouze uvést jako: „Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“, ale je nutné vybrat konkrétní obory činností podle přílohy č. 4 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon); Činnost prádelny a čistírny představuje řemeslnou živnost (viz Kapitola „Živnostenské oprávnění pro činnost prádelny a čistírny oděvů“).
- do 15 dnů od zápisu do obchodního rejstříku se musí nově vzniklá společnost zaregistrovat na finančním úřadu,
- zápis do evidence skutečných majitelů,

- sjednání smlouvy o výkonu funkce (a její schválení valnou hromadou), jinak obecně platí, že člen orgánu vykonává funkci bezúplatně.

Živnostenské oprávnění pro živnost čištění a praní textilu a oděvů

Dle nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností, ve znění pozdějších předpisů, a přílohy č. 1 tohoto nařízení vymezujícího obsahové náplně živností řemeslných, obsahuje čištění a praní textilu a oděvů:

Chemickotechnologické procesy čištění plošných metrových textilií a hotových textilních výrobků, včetně přípravy základních chemických substancí a pomocných látek, technologický proces čištění, barvení a případná následná další chemická úprava (impregnace, apretace a podobně). Praní textilu a oděvů pro velkoobchodatele.

V rámci živnosti lze dále provádět praní pro domácnost, žehlení prádla, oděvů a dalších výrobků ručně nebo strojem, zhotovování plizovacích forem a plizování. Čištění peří, surové vlny, příze, netkaného textilu, kůže a kožešin.

Jedná se tedy o živnost řemeslnou, zabývající se údržbou a ošetřováním oděvů a výrobků z textilních materiálů, a to i prostřednictvím technologií chemického čištění pomocí chemických látek. V rámci živnosti je možné provádět dále i drobné opravy oděvů.

Na základě tohoto oprávnění je možné provádět i činnost chemického čištění a prát prádlo např. pro hotely, potravinářské podniky nebo pro subjekty ve zdravotnictví, nemocnice (oproti živnosti volné „Praní pro domácnost, žehlení, opravy a údržba oděvů, bytového textilu a osobního zboží“, která je určena pro menší prádelny, bez možnosti využití chemického čištění - obsahem této živnosti volné není chemické čištění plošných metrových textilií a hotových textilních výrobků a praní prádla pro velkoobchodatele).

Základní právní úprava živnosti čištění a praní textilu a oděvů a jejího provozování:

- zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností, ve znění ve znění pozdějších předpisů a příloh.

Při výkonu činnosti je nutné dodržovat i další předpisy, jednak s ohledem na vybranou formu podnikání (viz výše – podnikání jako fyzická osoba nebo jako právnická osoba), tedy:

- zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, ve znění pozdějších předpisů,

a dále s ohledem na způsob provozování této činnosti:

- zákoník práce č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů,

- zákon o ochraně spotřebitele č. 634/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů + zákon č. 64/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, stanovuje povinnosti při prodeji výrobků a poskytování služeb.

Vzhledem k specifické obsahové náplni této živnosti je pak potřeba dbát i na předpisy upravující nakládání s nebezpečnými látkami, odpady, ochranu veřejného zdraví, nakládání s odpady, ochranu životního prostředí včetně ochrany vod a ovzduší a další (viz. níže).

Podmínky pro získání živnosti a její provozování dle živnostenského zákona:

Vzhledem k tomu, že se jedná o živnost ohlašovací, řemeslnou, je nutné pro její provozování splnit nejen **všeobecné požadavky** stanovené zákonem (tedy bezúhonnost a plnou svéprávnost), ale také nezbytnou **odbornou způsobilost** pro tuto živnost.

Odborná způsobilost k této řemeslné živnosti (§ 21 a § 22 živnostenského zákona)

Odborná způsobilost se prokazuje dokladem (§ 21 živnostenského zákona) o:

- řádném ukončení středního vzdělání s výučním listem v příslušném oboru vzdělání,
- řádném ukončení středního vzdělání s maturitní zkouškou v příslušném oboru vzdělání, nebo s předměty odborné přípravy v příslušném oboru,
- řádném ukončení vyššího odborného vzdělání v příslušném oboru vzdělání,
- řádném ukončení vysokoškolského vzdělání v příslušné oblasti studijních programů a studijních oborů, nebo
- uznání odborné kvalifikace, vydaným uznávacím orgánem podle zákona o uznávání odborné kvalifikace,
- ověření nebo uznání dosažené úplné profesní kvalifikace pro příslušný obor na základě § 4 zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), ve znění pozdějších předpisů.

V případě občana ČR nebo jiného členského státu Evropské unie je možné prokázat odbornou způsobilost také tím, že:

- byl po dobu 3 po sobě jdoucích let samostatně výdělečně činná osoba nebo ve vedoucím postavení, je-li držitelem dokladu o dosažené kvalifikaci vydaného nebo uznaného příslušným orgánem nebo institucí členského státu a potvrzujícího nejméně tříleté vzdělání a přípravu, které jej odborně připravují pro výkon předmětné činnosti v členském státě původu,
- byl po dobu 4 po sobě jdoucích let jako samostatně výdělečně činná osoba nebo ve vedoucím postavení, je-li držitelem dokladu o dosažené kvalifikaci vydaného nebo uznaného příslušným orgánem nebo institucí členského státu a potvrzujícího nejméně dvouleté vzdělání a přípravu, které jej odborně připravují pro výkon předmětné činnosti v členském státě původu,

- byl po dobu 5 po sobě jdoucích let jako samostatně výdělečně činná osoba nebo ve vedoucím postavení, přičemž výkon činnosti nesmí být ukončen více než 10 let před ohlášením živnosti nebo podáním žádosti o koncesi.
- byl po dobu 5 po sobě jdoucích let v pracovněprávním vztahu, je-li držitelem dokladu o dosažené kvalifikaci vydaného nebo uznaného příslušným orgánem nebo institucí členského státu a potvrzujícího nejméně tříleté vzdělání a přípravu, které jej odborně připravují pro výkon předmětné činnosti v členském státě původu.

Doklady prokazující odbornou způsobilost mohou být nahrazeny doklady o:

- řádném ukončení středního vzdělání s výučním listem v příbuzném oboru vzdělání a dokladem o vykonání jednorochní praxe v oboru,
- řádném ukončení středního vzdělání s maturitní zkouškou v příbuzném oboru vzdělání a dokladem o vykonání jednorochní praxe v oboru,
- řádném ukončení vyššího odborného vzdělání v příbuzném oboru vzdělání a dokladem o vykonání jednorochní praxe v oboru,
- řádném ukončení vysokoškolského vzdělání v příslušné příbuzné oblasti studijních programů a studijních oborů,
- řádném ukončení rekvalifikace pro příslušnou pracovní činnost, vydaným zařízením akreditovaným podle zvláštních právních předpisů, nebo zařízením akreditovaným Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, nebo ministerstvem, do jehož působnosti patří odvětví, v němž je živnost provozována, a dokladem o vykonání jednorochní praxe v oboru, nebo
- vykonání šestileté praxe v oboru.

Kolaudace provozovny pro provozování prádelny a čistírny oděvů

Podnikatel, ať již právnická nebo fyzická osoba, je povinen před zahájením provozu zajistit, aby byla provozovna způsobilá pro provoz podle zvláštních právních předpisů a v této souvislosti zajistit vydání kolaudačního rozhodnutí. Obecně platí, že stavby, které mohou sloužit jako objekty pro podnikání, musí splňovat všechny zákonné podmínky, především však podmínky vyplývající ze stavebního zákona, obecně technických požadavků na výstavbu a ze závazných stanovisek dotčených orgánů.

Právním předpisem, který upravuje problematiku užívání staveb a kolaudačního řízení (kolaudačního souhlasu nebo kolaudačního rozhodnutí), je

- zákon 283/2021 Sb. Stavební zákon ve znění pozdějších předpisů, a to zejména ustanovení § 230 a násl.

Pro vydání kolaudačního rozhodnutí jsou potřeba závazná stanoviska dotčených orgánů k užívání stavby vyžadovaná zvláštními právními předpisy, která opatřuje stavebník – jedná se například o tyto právní předpisy dle kterých stavebník opatřuje souhlasy:

- zákon č. 254/2001 Sb., vodní zákon, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů,

- zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů, a další.

Mnohá závazná stanoviska lze integrovat do integrovaného povolení podle zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a o omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci), ve znění pozdějších předpisů. V případě, že dochází k praní nebo bělení v kapacitě větší než 10 t za den, respektive dochází k odmašťování, čištění a impregnaci při spotřebě organických rozpouštědel vyšším než 150 kg za hodinu nebo 200 tun za rok, je vydání integrovaného povolení povinné. Integrované povolení je nutné také v případě, že dochází k samostatnému čištění odpadních vod. O integrované povolení lze ale požádat i dobrovolně.

Významné právní oblasti a předpisy relevantní k provozování prádelny a čistírny oděvů a textilu

Z hlediska bezpečnosti práce

Základní ustanovení o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci je obsaženo v zákonu č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, v § 349 odst. 1, kde je uvedena definice toho, co se rozumí předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci:

Právní a ostatní předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci jsou předpisy na ochranu života a zdraví, předpisy hygienické a protiepidemické, technické předpisy, technické dokumenty a technické normy, stavební předpisy, dopravní předpisy, předpisy o požární ochraně a předpisy o zacházení s hořlavinami, výbušninami, zbraněmi, radioaktivními látkami, chemickými látkami a chemickými směsmi a jinými látkami škodlivými zdraví, pokud upravují otázky týkající se ochrany života a zdraví.

Zaměstnavatel je tak například povinen pro zaměstnance zajišťovat vstupní a dále i pravidelné školení o právních a ostatních předpisech k zajištění BOZP, které se vztahují k jimi vykonávané práci. Dále je povinen zajistit a zaměstnanci poskytnout osobní ochranné pracovní prostředky, mycí, čistící a dezinfekční prostředky, přijímat opatření k odstranění nebezpečí na pracovišti, kontrolovat pravidelně úroveň bezpečnosti a ochrany zdraví při práci apod.

Výše uvedené vymezení je obecné a právních předpisů upravujících konkrétně bezpečnost a zdraví při práci je velký počet.

Příkladem lze uvést například některé z těchto předpisů, které mohou být relevantní pro provoz prádelny a čistírny oděvů a textilu:

- zákon č. 309/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů,
- nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, (zákon o prevenci závažných havárií), ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 350/2011 Sb., o chemických látkách a chemických směsích a o změně některých zákonů (chemický zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 250/2021 Sb., o bezpečnosti práce v souvislosti s provozem vyhrazených technických zařízení
- nařízení vlády č. 375/2017 Sb., o vzhledu, umístění a provedení bezpečnostních značek a značení a zavedení signálů,
- nařízení vlády č. 272/2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací, ve znění pozdějších předpisů,
- nařízení vlády č. 201/2010 Sb., o způsobu evidence úrazů, hlášení a zasílání záznamu o úrazu, ve znění pozdějších předpisů,
- nařízení vlády č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí,
- nařízení vlády č. 406/2004 Sb., o bližších požadavcích na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v prostředí s nebezpečím výbuchu,
- nařízení vlády č. 390/2021 Sb., o bližších podmínkách poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čisticích a dezinfekčních prostředků,
- nařízení vlády č. 378/2001 Sb., kterým se stanoví bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, přístrojů a nářadí, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška č. 61/2018 Sb., o seznamu nebezpečných chemických látek, směsí a prachů a podmínkách nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a směsmi a podmínkách výkonu činností spojených s nebezpečnou expozicí prachů,
- vyhláška č. 229/2015 Sb., o způsobu zpracování návrhu ročního plánu kontrol a náležitostech o obsahu informace o výsledku kontroly a zprávy o kontrole,
- vyhláška č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci), ve znění pozdějších předpisů, + vyhláška č.

221/2014 Sb., kterou se mění vyhláška č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci),

- vyhláška č. 48/1982 Sb., kterou se stanoví základní požadavky k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 250/2021 Sb., o bezpečnosti práce v souvislosti s provozem vyhrazených technických zařízení a o změně souvisejících zákonů.

Za účelem splnění povinností vyplývajících z výše uvedených předpisů BOZP je tak nutné ze strany provozovatele prádelny a čistírny vytvořit, resp. nechat vytvořit, ucelený systém BOZP s cílem zformovat bezpečné a zdravé neohrožující pracovní prostředí a pracovní podmínky pro zaměstnance a s cílem předcházet vzniku pracovních úrazů nebo nemocí z povolání.

Příkladem je možné uvést třeba nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů, a podle něhož má zaměstnavatel **povinnost vybavit pracoviště sanitárními zařízeními:**

- šatnami, umývárny, záchody a sprchami,
- a pomocnými zařízeními, jako např. zařízeními k mytí pracovní obuvi, zařízeními na sušení pracovních oděvů, ohřívárny, odpočinkové místnosti,
- prostorem pro poskytování první pomoci, a
- prostorem pro skladování úklidových prostředků.

Např. dle ustanovení § 54 odst. 2 nařízení vlády č. 361/2007 Sb. platí, že:

„šatna musí být zřízena pro zaměstnance, který musí nosit pracovní oděv a nemůže se z hygienických, epidemiologických nebo jiných důvodů převlékat v jiném prostoru; šatny musí být odděleny podle pohlaví. Na pracovištích do 5 zaměstnanců lze používání šaten muži a ženami oddělit časově. Na pracovištích, kde zaměstnanci nemusí používat pracovní oděv nebo obuv, musí být vyčleněn prostor pro ukládání civilního oděvu a obuvi.“

Uvedené ustanovení dále upravuje další sanitární zařízení, kterým se kromě uvedené šatny rozumí dle uvedeného nařízení umývárna, sprcha a záchod.

Pro nutnost **vybavení pracovních prostor vzduchotechnikou** je významné dle uvedeného nařízení hodnocení zátěže teplem (§ 3 a násl. nařízení vlády č. 361/2007 Sb. a příloha č. 1 k nařízení č. 361/2007 Sb.) a nutnost udržet na předepsanou čistotu, teplotu a vlhkost vzduchu, mikroklimatické podmínky pro klimatizované pracoviště, expoziční limity u chemických látek, jejich směsí, prachu apod.

Vzhledem k rozsáhlosti této problematiky a za účelem dodržení předpisů upravujících bezpečnost a zdraví při práci je doporučeno, aby si podnikatel (zaměstnavatel) pro konkrétní pracoviště a provoz zpracoval, případně s odbornou pomocí nechal zpracovat, přehled možných rizik a následně provedl opatření a přijal interní směrnice a předpisy BOZP obsahující konkrétní pravidla a nařízení o tom, jak se na pracovišti chovat, aby rizika byla co nejvíce snížena a nedošlo k ohrožení bezpečnosti, zdraví osob nebo škodám na majetku.

Z hlediska předpisů týkajících se hygieny práce jsou pak důležité zejména tyto předpisy:

- zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška č. 432/2003 Sb., kterou se stanoví podmínky pro zařazování prací do kategorií, limitní hodnoty ukazatelů biologických expozičních testů, podmínky odběru biologického materiálu pro provádění biologických expozičních testů a náležitosti hlášení prací s azbestem a biologickými činiteli, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovně právních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci), ve znění pozdějších předpisů,
- nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů,
- nařízení vlády č. 272/2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací, ve znění pozdějších předpisů,
- nařízení vlády č. 291/2015 Sb., o ochraně zdraví před neionizujícím zářením.

Kontroly a dozor dodržování hygienických předpisů provádí Krajská hygienická stanice, a to zejména u provozů, které spadají do vyššího stupně zátěže dle kategorizace pracoviště, kdy je povinností zaměstnavatele, aby provedl v souladu s předpisy hodnocení faktorů, které mají vliv na pracovní prostředí, a zařadil je do příslušných kategorií. V případě, že se práce zařazují do první/druhé kategorie, rozhodne o zařazení do kategorie zaměstnavatel podle § 37 zákona o ochraně veřejného zdraví. Jinak musí podat žádost o zařazení do třetí nebo čtvrté kategorie k příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví.

Z hlediska požárně bezpečnostních předpisů

Základní povinnosti v oblasti požární ochrany jsou stanoveny zejména v § 5 a § 6 zákona č. 133/1985 Sb. o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, kdy právnické osoby a podnikající fyzické osoby jsou povinny:

- a) obstarávat a zabezpečovat v potřebném množství a druzích požární techniku, věcné prostředky požární ochrany a požárně bezpečnostní zařízení se zřetelem na požární nebezpečí provozované činnosti a udržovat je v provozuschopném stavu. U vyhrazené požární techniky, věcných prostředků požární ochrany a požárně bezpečnostních zařízení, kromě výrobků stanovených podle zvláštních právních předpisů, lze instalovat a používat pouze schválené druhy,
- b) vytvářet podmínky pro hašení požárů a pro záchranné práce, zejména udržovat volné příjezdové komunikace a nástupní plochy pro požární techniku, únikové cesty a volný přístup k nouzovým východům, k rozvodným zařízením elektrické energie, k uzávěrům vody, plynu, topení a produktovodům, k věcným prostředkům požární ochrany a k ručnímu ovládnutí požárně bezpečnostních zařízení,
- c) dodržovat technické podmínky a návody vztahující se k požární bezpečnosti výrobků nebo činností,
- d) označovat pracoviště a ostatní místa příslušnými bezpečnostními značkami, příkazy, zákazy a pokyny ve vztahu k požární ochraně, a to včetně míst, na kterých se nachází věcné prostředky požární ochrany a požárně bezpečnostní zařízení,

- e) pravidelně kontrolovat prostřednictvím odborně způsobilé osoby (§ 11 odst. 1), technika požární ochrany (§ 11 odst. 2) nebo preventisty požární ochrany (§ 11 odst. 6) dodržování předpisů o požární ochraně a neprodleně odstraňovat zjištěné závady,
- f) umožnit orgánu státního požárního dozoru provedení kontroly plnění povinností na úseku požární ochrany, poskytovat mu požadované doklady, dokumentaci a informace vztahující se k zabezpečování požární ochrany v souladu s tímto zákonem a ve stanovených lhůtách splnit jím uložená opatření,
- g) poskytovat bezúplatně orgánu státního požárního dozoru výrobky nebo vzorky nezbytné k provedení požárně technické expertizy ke zjištění příčiny vzniku požáru,
- h) bezodkladně oznamovat územně příslušnému operačnímu středisku hasičského záchranného sboru kraje každý požár vzniklý při činnostech, které provozují, nebo v prostorách, které vlastní nebo užívají.

Právnícké osoby a podnikající fyzické osoby provozující činnosti se zvýšeným požárním nebezpečím a s vysokým požárním nebezpečím jsou dále povinny:

- a) stanovit organizaci zabezpečení požární ochrany s ohledem na požární nebezpečí provozované činnosti,
- b) prokazatelným způsobem stanovit a dodržovat podmínky požární bezpečnosti provozovaných činností, případně technologických postupů a zařízení, nejsou-li podmínky provozování činností a zabezpečování údržby a oprav zařízení stanoveny zvláštním právním předpisem,
- c) zajišťovat údržbu, kontroly a opravy technických a technologických zařízení způsobem a ve lhůtách stanovených podmínkami požární bezpečnosti nebo výrobcem zařízení,
- d) stanovit z hlediska požární bezpečnosti požadavky na odbornou kvalifikaci osob pověřených obsluhou, kontrolou, údržbou a opravami technických a technologických zařízení, pokud to není stanoveno zvláštními právními předpisy a zabezpečit provádění prací, které by mohly vést ke vzniku požáru, pouze osobami s příslušnou kvalifikací,
- e) mít k dispozici požárně technické charakteristiky vyráběných, používaných, zpracovávaných nebo skladovaných látek a materiálů potřebné ke stanovení preventivních opatření k ochraně života a zdraví osob a majetku.

Z hlediska odpadních vod, napojení na kanalizaci a ochrany vod

Odpadní voda vypouštěná do kanalizace musí mít parametry podle obecně platných zákonů a kanalizačního řádu pro příslušné město nebo obec. Kanalizační řády, které jsou dostupné na obecních úřadech nebo u provozovatele kanalizace, jsou většinou stanovením pravidel a limitů parametrů pro odpadní vody. Limity se mohou pro jednotlivé obce nebo města lišit, neboť jsou v kanalizačním řádu stanoveny podle velikosti a schopnosti čistírny odpadních vod dané obce nebo města. Provozovatel prádely je pak povinen zajistit splnění požadovaných limitů vody vypouštěné do kanalizace.

Napojení na kanalizační přípojku zřizuje na své náklady vlastník připojované nemovitosti v souladu se zákonem č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů, (§ 3 a násl.), k jejímu zřízení je potřeba zejména vyjádření dotčeného provozovatele, projektové dokumentace, rozhodnutí o povolení záměru a kolaudační rozhodnutí v právní moci. Kanalizační přípojka v délce do 25 metrů je drobnou stavbou a není proto nutné rozhodnutí o povolení záměru.

Základní předpisy upravující oblast nakládání s vodami:

- zákon č. 254/2001 Sb., zákon o vodách, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška 328/2018 Sb. o postupu pro určování znečištění odpadních vod, provádění odečtů množství znečištění a měření objemu vypouštěných odpadních vod do vod povrchových,
- nařízení vlády č. 401/2015 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška č. 450/2005 Sb. o náležitostech nakládání se závadnými látkami a náležitostech havarijního plánu, způsobu a rozsahu hlášení havárií, jejich zneškodňování a odstraňování jejich škodlivých následků, ve znění pozdějších předpisů,
- kanalizační řády vydávané vodárenskými společnostmi provozujícími v daném místě vodovodní a kanalizační síť.

Provoz prádelny a čistírny musí dále splňovat např. také

- zákonné předpisy z oblasti ochrany ovzduší, kterým je zejména zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů, s ním související vyhláška č. 415/2012 Sb. o přípustné úrovni znečišťování a jejím zjišťování a o provedení některých dalších ustanovení zákona o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů,
- zákonné předpisy týkající se odpadů, kterými jsou stanoveny pravidla pro nakládání s odpady, tedy zejména zákon č. 541/2020 Sb., zákon o odpadech, ve znění pozdějších předpisů, vyhláška Ministerstva životního prostředí č. 273/2021 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, ve znění pozdějších předpisů a další.,
- zákonné předpisy týkající se nakládání s nebezpečnými látkami, zejména zákon č. 350/2011 Sb. o chemických látkách a chemických směsích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, (zákon o prevenci závažných havárií), ve znění pozdějších předpisů, a
- další předpisy na ochranu životního prostředí.

Aktualizováno 28. listopadu 2024

** Dokument má pouze informativní charakter. Asociace prádelen a čistíren ČR, z. s. neručí za správnost a úplnost informací v něm uvedených a nenes zodpovědnost za jakékoliv újmy na zdraví či ztráty a škody, které mohou vzniknout v souvislosti s jeho obsahem.*